

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

2 januari 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport,
opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Ontstaan van de conventie

Op 16 november 1989 werd in de schoot van de Raad van Europa de Overeenkomst ter bestrijding van doping in de sport ondertekend. Die overeenkomst is tot nu toe het enige wettelijke instrument dat goedgekeurd werd in de internationale strijd tegen dopinggebruik. De overeenkomst is doeltreffend in de harmonisering van het antidopingbeleid en in het verhogen van de standaard van antidopingprogramma's van de ondertekende staten. Het Vlaamse decreet houdende instemming met deze overeenkomst dateert van 17 juli 2000. De ratificatie-instrumenten van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap werden door de Permanente Vertegenwoordiger van België bij de Raad van Europa neergelegd op 30 november 2001 in Straatsburg, waardoor de overeenkomst krachtens haar artikel 16 in werking trad voor België op 1 januari 2002. De overeenkomst heeft echter geen globaal bereik omdat maar 49 voornamelijk Europese landen partij zijn.

Tijdens een rondetafelconferentie die op 9 en 10 januari 2003 door de United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO) georganiseerd werd, kwamen ministers en hoge functionarissen verantwoordelijk voor lichamelijke opvoeding en sport, overeen om zo spoedig mogelijk een internationale conventie tegen doping in de sport uit te werken. Die conventie moest gebaseerd zijn op de overeenkomst van de Raad van Europa.

Als reactie op de snelle ontwikkelingen op het vlak van de internationale dopingbestrijding, werd op 13 maart 2003 de Verklaring van Kopenhagen tegen het gebruik van doping in de sport aangenomen. De verklaring heeft als hoofddoel de rol van het Wereld Antidoping Agentschap (WADA) en zijn Mondiale Antidopingcode ('de Code') te ondersteunen. De verklaring wil een proces ondersteunen dat op zijn tijd komt en dat moest leiden tot een conventie of enige andere verplichting die zal uitgevoerd worden met behulp van instrumenten die geschikt zijn voor het grondwettelijke en administratieve kader van elke regering. De verklaring is echter niet wettelijk bindend noch uitgebreid genoeg om alle kwesties te behandelen die overheden moeten aanpakken om het dopinggebruik in de sport te bestrijden.

In oktober 2003 besliste de Conferentie van de UNESCO tijdens haar 32e vergadering dat de bestrijding van doping in de sport moet geregeld worden door een internationale conventie. De directeur-generaal van de UNESCO werd gevraagd om tijdens de 33e vergadering een eindverslag voor te leggen over dopingbestrijding samen met een ontwerp van conventie. Er vonden verschillende vergaderingen van deskundigen plaats waaraan ook het Team Medisch Verantwoord Sporten van het toenmalige departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) deelnam.

Die vergaderingen leidden tot een eerste voorontwerp van internationale conventie. Het voorafgaand verslag van de directeur-generaal over de voorbereiding van de internationale conventie werd op 15 juli 2004 samen met het voorontwerp van de conventie, voor commentaar bezorgd aan de lidstaten van de UNESCO. De onbesliste kwesties in het voorontwerp werden van 6 tot 8 december 2004 besproken op de Internationale Conferentie van de ministers bevoegd voor lichamelijke opvoeding en sport en hoge ambtenaren (MINEPS IV).

Tijdens de derde vergadering van deskundigen, die plaatsvond van 10 tot 14 januari 2005, werd het ontwerp van conventie goedgekeurd. De financiering van het secretariaat van de Conferentie van de Partijen (artikel 32, §§1 en 3, van de conventie) bleef als knelpunt over. De Verenigde Staten waren van mening dat het secretariaat gefinancierd moet worden uit het Vrijwillig Fonds dat in het kader van de conventie opgericht wordt. Dat fonds wordt echter gespijsd door vrijwillige bijdragen zodat het niet zeker was dat überhaupt een secretariaat zou kunnen geïnstalleerd worden. België verdedigde, samen met andere deelnemers, de financiering uit de reguliere begroting van de UNESCO. Dat is immers de normale gang van zaken.

Tijdens de 33e Conferentie van de UNESCO (3 tot 21 oktober 2005) werd het ontwerp verder besproken in de bevoegde commissie en unaniem aangenomen op 19 oktober 2005 door de Algemene Vergadering.

2. Vlaanderen en de strijd tegen doping in de sport

België was het eerste Europees land dat een wet inzake dopingbestrijding uitgevaardigd heeft. Een aantal tragische gebeurtenissen waarbij bekende sportlui mede door dopinggebruik de dood vonden, waren de rechtstreekse aanleiding voor het tot stand komen van de wet van 2 april 1965 waarbij doping-

gebruik verboden wordt bij sportcompetities. Het duurde nog 12 jaar vooraleer op 22 april 1977 in een eerste uitvoeringsbesluit de lijst van verboden producten vastgesteld werd. Anderhalf jaar later werden de procedures voor monsternamen en voor analyse in de laboratoria, bijgesteld.

De hervorming der instellingen bracht mee dat de Vlaamse Executieve haar verantwoordelijkheid inzake dopingbestrijding nader invulde via de op 21 februari 1985 opgerichte Vlaamse Antidopingcommissie en via een op 14 januari 1987 gepubliceerde reeks van drie besluiten die de lijst van verboden producten actualiseerde, de procedure van monsterneming herdefinieerde en die de bevoegdheden bepaalde van de controlerende artsen. Vanaf februari 1987 kwam de dopingbestrijding in de Vlaamse Gemeenschap in een echte stroomversnelling nadat de Vlaamse Executieve beslist had om ook zelf systematisch dopingcontroles uit te voeren.

Met het decreet van 27 maart 1991 en het uitvoeringsbesluit van 23 oktober 1991 heeft de Vlaamse Gemeenschap in de wereld het voortouw genomen in de strijd tegen doping in de sport. Het decreet is op 11 april 1992 in werking getreden.

Sinds maart 1992 wordt in Vlaanderen op het terrein aan dopingbestrijding gedaan op een schaal die nergens anders in Europa zijn gelijke vindt.

Het decreet van 27 maart 1991 werd gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004. Dat zogenaamde antidopingdecreet beoogt de regelgeving te vereenvoudigen en te actualiseren. Het houdt bovendien rekening met de Mondiale Antidopingcode en met nieuwe dopingpraktijken zoals onder meer erythropoïetine (epo).

Het nieuwe decreet laat toe dat:

- dopingcontroles ook buiten het competitiegebeuren kunnen plaatsvinden;
- bloedstalen en stalen van andere lichaamsvochten kunnen afgenomen worden en epo-controles kunnen uitgevoerd worden;
- nieuwe vormen van doping zoals ‘genetische doping’ waarbij ingegrepen wordt in het genenbestand van de sporter, strafbaar gesteld worden;
- een commissie van experts inzake medisch verantwoord sporten kan opgericht worden om de

minister van Sport te adviseren over dopingpraktijken;

- risicovechtsporten kunnen verboden worden indien zij de gezondheid aanzienlijk schaden;
- kinesisten en verpleegkundigen assistentie kunnen verlenen bij dopingcontroles;
- strengere sancties opgelegd worden aan sportverenigingen en sportbeoefenaars;
- minderjarige sporters bij de tuchtprocedure beter begeleid en beschermd worden;
- de administratie gehoord kan worden bij de tuchtprocedure via het spreekrecht.

Het decreet trad in werking op 20 mei 2004, tien dagen na de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad. Het herziene decreet medisch verantwoord sporten werd nader uitgewerkt via het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 houdende uitvoering van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening.

Dit decreet medisch verantwoord sporten zal in de loop van 2007 volledig in overeenstemming gebracht worden met de WADA-code.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

De conventie telt 43 artikelen. Twee bijlagen en drie aanhangsels zijn toegevoegd.

De conventie

Deel I – Bereik

Artikel 1 omschrijft het doel van de conventie: zij moet hoofdzakelijk de preventie en de bestrijding van het dopinggebruik in de sport bevorderen en dat met het oog op de uitbanning ervan.

Artikel 2 somt specifieke definities op van gebruikte termen. Die definities moeten begrepen worden binnen de context van de Code. In geval van tegenstrijdigheden, zullen de bepalingen van de conventie primeren. De meeste definities stemmen overeen met die van de Code.

Artikel 3 vat de middelen samen om het doel van de conventie te bereiken, met inbegrip van de verplichting voor de verdragsluitende partijen om alle vormen van internationale samenwerking, in het bijzonder met het WADA, aan te moedigen. Er wordt ook benadrukt dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat alle maatregelen die goedgekeurd worden tegen het dopinggebruik in de sport, stroken met de Code.

Artikel 4 stelt dat de verdragsluitende partijen zich verbinden om de principes van de Code als basis te nemen voor de maatregelen die moeten genomen worden om de doelstellingen van de conventie te verwezenlijken. De Code en twee internationale normen van het WADA (voor laboratoriumanalyse enerzijds, en voor het uitvoeren van tests anderzijds) zijn ter informatie bij de conventie gevoegd. Zij maken er geen integrerend deel van uit en zij leiden niet tot bindende verplichtingen onder internationaal recht voor de verdragsluitende partijen. De bijlagen daarentegen, maken wel integraal deel uit van de conventie.

Artikel 5 erkent dat de staten de strijd tegen het dopinggebruik in de sport op verschillende manieren kunnen aanpakken, met inbegrip van de goedkeuring van wetgeving, regelgeving, beleidsvormen of administratieve praktijken.

Artikel 6 legt de relatie tussen de conventie en bestaande overeenkomsten vast. Het artikel werd enigszins gewijzigd opdat de inhoud verenigbaar en complementair zou zijn met bepalingen van artikel 43 betreffende het voorbehoud.

Deel II – Antidopingactiviteiten op nationaal vlak

Artikel 7 tracht ervoor te zorgen dat de conventie binnen de verdragsluitende partijen toegepast wordt door binnenlandse coördinatie.

Artikel 8 roept op tot actie om de beschikbaarheid en het gebruik van verboden middelen en methoden in de sport te beperken zonder echter het aanbod voor rechtmatig gebruik in gevaar te brengen.

Artikel 9 roept de verdragsluitende partijen op om maatregelen te nemen en om relevante organisaties aan te moedigen om actie te ondernemen tegen begeleiders van atleten die een antidopingregel overtreden.

Artikel 10 spoort aan tot actie om de problemen aan te pakken die te maken hebben met atleten die voedingssupplementen nemen, met inbegrip van onachtzame dopingovertredingen en mogelijke gevaren voor de gezondheid die veroorzaakt worden door

het gebruik van producten met onbekende of slecht gedefinieerde inhoud.

Artikel 11 roept de verdragsluitende partijen op om, binnen hun mogelijkheden, programma's inzake dopingcontroles te financieren, vermits zij een sterk afschrikmiddel zijn voor gebruikers en mogelijke gebruikers. De verdragsluitende partijen wordt gevraagd om financiële sancties in te stellen tegen sporters die geschorst zijn voor dopinggebruik en tegen organisaties die de Code niet naleven.

Artikel 12 wil ervoor zorgen dat dopingcontroles om het even waar, zonder belemmering, kunnen uitgevoerd worden.

Deel III – Internationale samenwerking

Artikel 13 roept de verdragsluitende partijen op om de samenwerking aan te moedigen tussen alle relevante organisaties en overheden binnen hun rechtsbevoegdheid en binnen de rechtsbevoegdheid van andere verdragsluitende partijen.

Artikel 14 omvat de verbintenis van de verdragsluitende partijen om de belangrijke opdracht van het WADA in de internationale strijd tegen doping, te ondersteunen, terwijl artikel 15 het principe van de gelijke financiering van het WADA door overheden en de Olympische beweging, bevestigt.

Artikel 16 bevat een aantal bepalingen betreffende de mogelijke vormen van internationale samenwerking tussen de verdragsluitende partijen op het vlak van dopingcontrole. De partijen zullen indien nodig en conform hun binnenlandse wetgeving en procedures:

- de taak van het WADA en antidopingorganisaties vergemakkelijken om controles uit te voeren;
- grensoverschrijdende verplaatsingen van controleteams mogelijk maken;
- samenwerken om de verzending van monsters over de grenzen heen te bespoedigen;
- meewerken aan de internationale coördinatie van dopingcontroles door verschillende antidopingorganisaties en daartoe samenwerken met het WADA;
- de samenwerking bevorderen tussen laboratoria in binnen- en buitenland;
- wederzijdse testafspraken tussen antidopingorganisaties aanmoedigen en ondersteunen, in overeenstemming met de Code;

- wederzijds de dopingcontroleprocedures en het beheer van de testresultaten erkennen die in overeenstemming zijn met de Code.

De artikelen 17 en 18 gaan over de oprichting, het gebruik en het bestuur van een Vrijwillig Fonds voor de uitbanning van dopinggebruik in de sport.

Het Vrijwillig Fonds bestaat uit ‘funds-in-trust’, opgericht in overeenstemming met de Financiële Reglementering van de UNESCO. Alle bijdragen zijn vrijwillig. De middelen bestaan uit:

- bijdragen van de verdragsluitende partijen;
- bijdragen, schenkingen of legaten;
- intresten verschuldigd op de middelen van het Vrijwillig Fonds;
- geld ingezameld door collectes en inkomsten van evenementen;
- alle andere middelen die toegelaten zijn door het reglement van het Vrijwillig Fonds.

De bijdragen door de verdragsluitende partijen worden niet beschouwd als een vervanging van hun bijdrage aan het WADA.

De middelen van het Vrijwillig Fonds worden door de Conferentie van Partijen toegewezen voor de financiering van activiteiten die zij goedgekeurd heeft en zij kunnen dienen om de werkingskosten van de conventie te dekken. Deze bijdragen mogen geen politieke, economische of andere voorwaarden worden.

Deel IV – Opleiding en vorming

De artikelen 19 tot 23 stimuleren de uitvoering van onderwijs- en opleidingsprogramma's voor atleten, hun begeleiders en de sportgemeenschap in het algemeen. Die programma's moeten recente en juiste informatie geven over:

- de schade die dopinggebruik berokkent aan de ethische waarden van de sport;
- de gevolgen van doping voor de gezondheid;
- de controleprocedures;
- de rechten en de plichten van de atleten;

- de lijst van verboden middelen en methoden en de uitzonderingen wegens therapeutisch gebruik;
- voedingssupplementen.

De partijen moedigen beroepsverenigingen en -instellingen aan om gedragscodes, goede praktijken en normen te ontwikkelen en uit te voeren die verband houden met antidoping en die in overeenstemming zijn met de Code (artikel 20).

De partijen stimuleren en ondersteunen de actieve deelname van atleten en begeleidend personeel aan alle facetten van het antidopingwerk van sportorganisaties en zij moedigen de organisaties aan om hetzelfde te doen (artikel 21).

De partijen moedigen sportorganisaties en antidopingorganisaties aan om permanente opleidings- en vormingsprogramma's te voorzien voor atleten en begeleidend personeel (artikel 22).

De partijen werken onderling en met de relevante organisaties samen om informatie, deskundigheid en ervaringen te delen inzake doeltreffende antidopingprogramma's (artikel 23).

Deel V – Onderzoek

De artikelen 24 tot 27 stimuleren het antidopingonderzoek en bepalen de aard van dat onderzoek.

Artikel 24 stelt dat de partijen het antidopingonderzoek moeten aanmoedigen en bevorderen inzake:

- preventie, opsporingsmethodes, gedrags- en sociale aspecten, en de gevolgen voor de gezondheid;
- manieren en middelen om wetenschappelijke fysiologische en psychologische vormingsprogramma's te ontwikkelen die de integriteit van de persoon eerbiedigen;
- het gebruik van alle nieuwe middelen en methoden die voortvloeien uit wetenschappelijke ontwikkelingen.

Volgens artikel 25 moet het antidopingonderzoek:

- in overeenstemming zijn met de internationaal erkende ethische praktijken;

- de toediening van verboden middelen en methoden vermijden;
- uitsluitend ondernomen worden mits gepaste voorzorgsmaatregelen getroffen worden om te voorkomen dat de resultaten misbruikt worden en toegepast zouden worden voor dopinggebruik.

De verdragsluitende partijen moeten de resultaten van het antidopingonderzoek delen met andere partijen en met het WADA (artikel 26).

Artikel 27 gaat over sportwetenschappelijk onderzoek. De partijen moeten wetenschappers, medici, sportorganisaties en begeleiders van atleten aanmoedigen om dat onderzoek uit te voeren in overeenstemming met de principes van de Code.

Deel VI – Monitoring van de conventie

De artikelen 28 tot 32 beschrijven de functies van de Conferentie van de Partijen en het tijds kader waarbinnen nationale verslagen moeten ingediend worden bij de Conferentie van de Partijen.

De Conferentie van Partijen is het soevereine orgaan van de conventie. De conferentie komt in principe om de twee jaar samen in gewone zitting maar zij kan ook in speciale zitting samenkomen als een derde van de partijen daarom vraagt. Elke partij heeft één stem (artikel 28).

Volgens artikel 29 wordt het WADA als adviesorganisatie uitgenodigd. Het Internationaal Olympisch Comité (IOC), de Raad van Europa, het Intergouvernementeel Comité voor Lichamelijke Opvoeding en Sport (CIGEPS) en andere relevante organisaties kunnen als waarnemer uitgenodigd worden.

Artikel 30 bepaalt de functies van de Conferentie van Partijen:

- de doelstellingen van de conventie promoten;
- de relatie met het WADA bespreken en de mechanismen voor de financiering van zijn jaarlijkse begroting bestuderen;
- een plan goedkeuren voor het gebruik van de middelen van het Vrijwillig Fonds;
- de verslagen bestuderen die door de partijen ingediend zijn;
- op permanente basis het toezicht op de naleving van de conventie toetsen als antwoord op de ontwikkeling van de antidopingsystemen;
- amendementen op de conventie onderzoeken;
- een onderzoek wijden aan de wijzigingen aan de Verboden Lijst en de Normen voor Uitzonderingen wegens Therapeutisch Gebruik die door het WADA goedgekeurd werden;
- de samenwerking tussen de partijen en het WADA vastleggen en uitwerken;
- een verslag van het WADA vragen over de uitvoering van de Code.

De conferentie kan voor de uitoefening van haar functies samenwerken met andere intergouvernementele organen.

Artikel 31 stelt dat de partijen via het secretariaat aan de conferentie alle relevante informatie bezorgen over de maatregelen die zij genomen hebben in functie van de conventie.

Artikel 32 gaat over het secretariaat van de Conferentie van Partijen. Het secretariaat zorgt voor de voorbereiding van de documenten van de conferentie en voor de ontwerpagenda van haar vergaderingen en het zorgt voor de uitvoering van de beslissingen van de conferentie. De middelen voor de werking van het secretariaat komen uit de reguliere begroting van de UNESCO, uit het Vrijwillig Fonds of uit een combinatie van beiden, zoals elke twee jaar vastgesteld wordt. Financiering uit de reguliere begroting moet zo beperkt mogelijk blijven omdat ervan uitgegaan wordt dat de conventie ook door vrijwillige financiering moet ondersteund worden.

Artikel 33 beschrijft het gewone proces voor amendering van de conventie. Elke partij kan amendementen voorstellen door middel van een geschreven mededeling aan de directeur-generaal van de UNESCO. Indien minstens de helft van de partijen hun akkoord geven binnen de zes maanden, legt de directeur-generaal van de UNESCO de voorstellen voor op de volgende zitting van de Conferentie van Partijen. Amendementen kunnen worden goedgekeurd indien tweederde van de partijen aanwezig is en zijn stem uitbrengt. Zodra zij goedgekeurd zijn worden zij aan de partijen ter bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding voorgelegd. Zij treden in werking

drie maanden na de neerlegging van de akten door tweederde van de partijen. Een staat die na de inwerkingtreding van amendementen partij wordt, wordt beschouwd als een partij bij de conventie zoals die geamendeerd is, of als een partij bij de niet-geamendeerde conventie in relatie tot partijen die niet gebonden zijn door de amendementen.

Artikel 34 voorziet een ‘snel’ amenderingmechanisme waarbij wijzigingen die aangebracht worden door het WADA aan de Internationale Normen, snel opgenomen zouden worden in de overeenkomstige bijlagen bij de conventie om ervoor te zorgen dat overheden zich laten leiden door dezelfde normen als die welke de sportbeweging toepast. Vermits de Conferentie van de Partijen maar om de twee jaar samenkomt, werd de mogelijkheid ingeschreven om de voorgestelde amendementen ofwel op een vergadering van de Conferentie van de Partijen ofwel door een schriftelijke procedure goed te keuren. Een amendement wordt goedgekeurd tenzij twee derde van de verdragssluitende partijen bezwaar zou hebben.

Deel VII – Slotbepalingen

Op de plenaire derde zitting van de intergouvernementele vergadering werd het bijzonder artikel 35 over federale of niet-gecentraliseerde grondwettelijke systemen verstevigd in overeenstemming met de tekst van het overeenkomstige artikel 35 van de Conventie inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed en artikel 34 van de Conventie inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed in de wereld. De federale overheden moeten meer doen dan enkel de bevoegde overheden informeren over de bepalingen van de conventie. Zij moeten ook de goedkeuring ervan aanbevelen.

Artikel 36 stelt dat de conventie onderworpen wordt aan bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding van de UNESCO-lidstaten, in overeenstemming met hun respectieve grondwettelijke procedures. De akten moeten neergelegd worden bij de secretaris-generaal van de UNESCO.

Volgens artikel 37 treedt de conventie in werking op de eerste dag van de maand die volgt op een termijn van een maand na de neerlegging van de dertigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding. Voor staten die daarna hun akte neerleggen, treedt de conventie in werking op de eerste

dag van de maand die volgt op een termijn van een maand na de neerlegging van de akte.

Artikel 38 gaat over de territoriale uitbreiding van de conventie. Bij het neerleggen van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding kan elke staat het grondgebied of de grondgebieden specificeren waarvoor hij verantwoordelijk is inzake internationale betrekkingen en waarop de conventie van toepassing zal zijn.

Artikel 39 bepaalt dat de conventie kan opgezegd worden door een akte neer te leggen bij de directeur-generaal van de UNESCO. De opzegging beïnvloedt geenszins de financiële verplichtingen van de betrokken partij tot de datum waarop de opzegging van kracht wordt.

In artikel 40 zijn de taken opgenomen die de directeur-generaal van de UNESCO als depositaris moet uitvoeren.

Volgens artikel 41 wordt de conventie geregistreerd bij het secretariaat van de Verenigde Naties (VN) en artikel 42 geeft de authentieke taalversies aan.

De bepalingen van artikel 43 over voorbehoud versterken die van artikel 6 door reserves te verbieden die onverenigbaar zijn met het oogmerk en doel van de conventie.

Bijlagen en Aanhangsels

De lijst van verboden substanties en middelen (bijlage I) wordt jaarlijks geactualiseerd door het WADA. Die lijst wordt elk jaar door een besluit van de secretaris-generaal van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) bekendgemaakt. Bijlage II is een uittreksel uit de Internationale Standaard inzake dispensaties voor therapeutisch gebruik van het WADA.

In het ontwerp van decreet wordt in artikel 2 een bepaling opgenomen waarin staat dat de wijzigingen aan de lijsten volkomen gevolg zullen hebben.

De drie aanhangsels (de Mondiale Antidopingcode, de internationale norm voor laboratoriumanalyse en de internationale norm voor het uitvoeren van tests) worden slechts ter informatie bij de conventie gevoegd.

III. EXCLUSIEF COMMUNAUTAIR KARAKTER VAN DE CONVENTIE EN PROCEDU-REVERLOOP

1. Exclusief communautair karakter

Tijdens zijn vergadering d.d. 18 oktober 2005 besliste de Werkgroep ‘gemengde verdragen’ (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), om een schriftelijke procedure te voeren voor het bepalen van het karakter van de conventie. Op basis van het advies van de inhoudelijk bevoegde dienst van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken formuleerde de voorzitter van de WGV het voorstel om het gemengd karakter (bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschappen, het Waalse Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) vast te leggen.

Met haar brief d.d. 9 maart 2006 deelde de toenmalige administratie Buitenlands Beleid het gezamenlijk Vlaams standpunt mee aan de voorzitter van de WGV. In die brief werd het standpunt van de FOD Buitenlandse Zaken die van oordeel was dat er federale bevoegdheden uitgeoefend worden in de artikelen 2, 8, 10, 12 en 16 van de conventie, weerlegd. Daarbij werden volgende argumenten aangedragen:

- artikel 2 bevat slechts de definities van de termen die gebruikt worden in de conventie en kan dus geen bevoegdheidsuitoefening inhouden;
- het Verdrag van de Raad van Europa inzake doping in de sport (1989) werd exclusief communautair verklaard door de WGV tijdens zijn vergadering d.d. 17 maart 1999 en die beslissing werd op 27 mei 1999 door de ICBB bekrachtigd;
- in zijn advies d.d. 26 januari 1999 over het ontwerp van decreet houdende instemming met Verdrag van de Raad van Europa, heeft de Raad van State geen federale bevoegdheden gesignaleerd maar integendeel het gemengd karakter weerlegd; de bepalingen van dat verdrag zijn nochtans vèr-strekkender dan de UNESCO-conventie;
- de bepaling in artikel 8 waarin opgeroepen wordt tot actie om de beschikbaarheid en het gebruik van verboden middelen en methoden in de sport te beperken zonder het aanbod voor rechtmatig gebruik in gevaar te brengen, komt ook voor in het Verdrag van de Raad van Europa; bovendien

kadert het protocol gesloten tussen de procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep en de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de uitwisseling van informatie over de controle op de begeleiders, in de overeengekomen randvoorwaarde van het exclusief communautair verklaren;

- artikel 12 in verband met dopingcontroles bevat in de litterae a en b slechts inspanningsverbintenissen die slaan op gemeenschapsbevoegdheden inzake preventieve gezondheidszorg;
- de internationale samenwerking die bedoeld wordt in artikel 16 komt eveneens voor in het Verdrag van de Raad van Europa; bovendien zijn de gemeenschappen krachtens artikel 167 van de Grondwet bevoegd om hun eigen buitenlands beleid te voeren, inclusief via het sluiten van verdragen.

Deze argumenten werden tijdens de vergadering d.d. 21 maart 2006 van de WGV bij consensus aanvaard en het exclusief communautair karakter van de conventie werd vastgelegd.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV heeft tijdens zijn vergadering d.d. 12 april 2006 beslist geen advies te verstrekken wegens de geringe sociaal-economische impact van de conventie.

3. Advies van de Vlaamse Sportraad

De Vlaamse Sportraad gaf op 24 mei 2006 een unaniem gunstig advies. De Vlaamse Sportraad steunt elk initiatief dat de internationale harmonisering van de strijd tegen doping in de sport ten goede komt.

4. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht op 7 november 2006 zijn advies uit. De Raad spitste zich toe op het onderzoek van de bevoegdheid, van de rechtsgrond en van de te vervullen vormvereisten. Daarnaast maakte de Raad opmerkingen over de formulering van het ontwerp van decreet.

4.1. Bevoegdheden

De dopingbestrijding heeft twee oogmerken, namelijk de bescherming van de gezondheid van de sportbeoefenaars en de bescherming van de ethische waarden, waaronder fair play, in de sport. De bescherming van de gezondheid van de sportbeoefenaars behoort tot het bevoegdheidsdomein van de preventieve gezondheidszorg terwijl de bescherming van ethische waarden een onderdeel is van het bevoegdheidsdomein sport. Beide aangelegenheden behoren tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap.

Wat betreft de artikelen 8, §1, en 10 van de conventie stelt zich de vraag of de Vlaamse Gemeenschap ook bevoegd is voor het nemen van maatregelen die gaan over de beschikbaarheid van dopingproducten of over maatregelen ten aanzien van voedingssupplementen wanneer die maatregelen een onderdeel vormen van de dopingbestrijding.

Artikel 128, §1, van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 5, §1, I, 2°, van de Bijzondere Wet tot Herziening der Instellingen (BWHI), heeft de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, overgedragen aan de gemeenschappen. Wanneer men ervan uitgaat dat de medisch verantwoorde sportbeoefening tot de preventieve gezondheidszorg behoort, moet vastgesteld worden dat de gemeenschappen bevoegd zijn om maatregelen te nemen ter beteugeling van het dopinggebruik in de sport. De gemeenschappen zijn niet enkel bevoegd om een lijst van verboden middelen vast te stellen maar ook om controlehandelingen te stellen en om sancties op te leggen. Ook door andere maatregelen te treffen die de beschikbaarheid van dopingproducten beperken, regelt de decreetgever aldus louter een aspect van de preventieve gezondheidszorg, dat specifiek is voor de medische bescherming van sportbeoefenaars. De decreetgever blijft dus binnen zijn bevoegdheden als hij de artikelen 8, §1, en 10 van de conventie goedkeurt.

Die maatregelen laten de bevoegdheid van de federale overheid onverlet om op grond van zijn eigen bevoegdheden, bijvoorbeeld de residuaire bevoegdheden inzake volksgezondheid, een beleid te voeren ten aanzien van dezelfde producten, doch niet specifiek gericht op de dopingbestrijding.

4.2. Bijzondere opmerkingen

De Raad merkt op dat in artikel 2 van het ontwerp van decreet bepaald wordt dat de bijlagen, zoals die

gewijzigd zijn en zouden worden, volkomen gevolg zullen hebben.

Zowel het Hof van Cassatie als de afdeling wetgeving van de Raad van State aanvaarden dat onder bepaalde voorwaarden de wetgevende vergaderingen vooraf kunnen instemmen met een verdrag of met een wijziging van een verdrag. Daarbij moet aan twee voorwaarden voldaan worden. Enerzijds moet in dit geval het Vlaams Parlement de grenzen van de toekomstige wijzigingen kennen en anderzijds moet het uitdrukkelijk aangeven dat het met die wijzigingen instemt.

Wat de eerste vereiste betreft, stelt de Raad dat de grenzen inhoudelijk duidelijk zijn. Ook de procedurele grenzen voor de wijzigingen zijn duidelijk vermits in artikel 34 van de conventie de specifieke amenderingsprocedure voor de bijlagen beschreven wordt. Wat de tweede voorwaarde betreft, bepaalt artikel 2 van het ontwerp van decreet uitdrukkelijk dat met de (aldus afgebakende) wijzigingen ingestemd wordt. Volgens de Raad van State zou wel nog kunnen gepreciseerd worden dat de voorafgaande instemming de wijziging van de bijlagen volgens de procedure bepaald in artikel 34 van de conventie, betreft.

Volgens de Raad van State verdient het aanbeveling het ontwerp van decreet aan te vullen met een bepaling die de Vlaamse Regering verplicht om, binnen een bepaalde periode, elk ontwerp van wijziging mee te delen aan het Vlaams Parlement zodat het parlement eventueel kan meedelen aan de regering welk gevolg het zou willen geven aan het amendement.

Het ontwerp van decreet werd aangepast volgens deze opmerkingen van de Raad van State.

De derde bijzondere opmerking van de Raad van State in verband met de bekendmaking, is terecht maar in de praktijk niet relevant. De voorafgaande instemming met de wijzigingen doet geen afbreuk aan de verplichting om die wijzigingen bekend te maken in het Belgisch Staatsblad opdat zij in het interne recht uitwerking kunnen hebben. De lijst van verboden substanties en middelen (bijlage I bij de conventie) wordt elk jaar ambtshalve aangepast aan de internationaal erkende WADA-lijst en bekendgemaakt door een besluit van de secretaris-generaal van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Dat besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De normen voor uitzonderingen wegens therapeutisch gebruik (bijlage II bij de conventie) worden

verwerkt in een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering dat op zijn beurt gepubliceerd wordt in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Cultuur,
Jeugd, Sport en Brussel,*

Bert ANCIAUX

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport,
opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II, zoals die gewijzigd zijn en zouden worden, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel,

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ONTWERP VAN DECREET

een termijn van 15 dagen meedelen aan het Vlaams Parlement.

DE VLAAMSE REGERING,

Brussel, 15 december 2006.

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Na beraadslaging,

Yves LETERME

BESLUIT:

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd,
Sport en Brussel,*

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Bert ANCIAUX

Artikel 1

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Geert BOURGEOIS

Artikel 2

De internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II, zoals die gewijzigd zijn en zouden worden volgens de procedure voor amendering die bepaald wordt in artikel 34 van de conventie, zullen volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De Vlaamse Regering zal elk ontwerp van wijziging van de bijlagen bij de internationale conventie binnen